

تدوین الگوی پیش بینی شادکامی دانشجویان رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی بر اساس جو اخلاقی، استرس ادراک شده و عزت نفس

دکتر علی کریمی*^۱، دکتر ارسلان چولکی^۲، دکتر رمضان کریمی^۲، دکتر علی صادقی^۱

۱. گروه تربیت بدنی، دانشگاه پیام نور، ایران.

۲. گروه تربیت بدنی، دانشگاه آزاد واحد ایلام، ایران.

(تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۵/۱۱، تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۷/۰۴)

چکیده

زمینه: شادکامی به عنوان یکی از مهم ترین نیازهای روانی بشر، به دلیل تأثیرات عمده‌ای که بر شکل‌گیری شخصیت آدمی دارد، همواره ذهن انسان را به خود مشغول کرده است. از طرفی جامعه‌ای پویا و زنده تلقی می‌شود که عناصر شادی آفرین در آن فراوان باشد. هدف از پژوهش حاضر، تدوین الگوی پیش بینی شادکامی دانشجویان رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی بر اساس جو اخلاقی، استرس ادراک شده و عزت نفس می باشد.

روش: روش پژوهش توصیفی-همبستگی و به لحاظ هدف کاربردی بوده است. جامعه آماری پژوهش شامل ۱۵۷ نفر از دانشجویان رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه پیام نور استان کرمانشاه بودند که با استفاده از روش تصادفی در دسترس و بر اساس فرمول کوکران، ۱۱۲ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند. ابزار پژوهش استفاده از چهار پرسشنامه: مقیاس شادکامی *Oxford*، پرسشنامه بررسی جو اخلاقی *Olson*، پرسشنامه مقیاس استرس ادراک شده *Cohen* و پرسشنامه عزت نفس *Rozenberg* بود. برای تحلیل داده ها از نرم افزار آماري *Smart PLS* مدل معادلات ساختاری و روش تحلیل عاملی تاییدی استفاده شده است.

یافته ها: به طور کلی شادکامی دانشجویان رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی بر اساس جو اخلاقی، استرس ادراک شده و عزت نفس قابل پیش بینی است به گونه ای که جو اخلاقی بر شادکامی با ضریب مسیر ۰/۳۹ و مقدار T ۵/۶۹، استرس ادراک شده بر شادکامی با ضریب مسیر ۰/۲۱ و مقدار T ۲/۵۶ و عزت نفس بر شادکامی با ضریب مسیر ۰/۳۴ و مقدار T ۲/۸۹ اثرگذار بوده است. در این میان جو اخلاقی بر شادکامی با ضریب مسیر ۰/۳۹ بالاترین تاثیر و استرس ادراک شده بر شادکامی با ضریب مسیر ۰/۲۱ کمترین اثرگذاری را داشته است. **نتیجه گیری:** دانشجویان رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی می توانند با فعالیت بدنی مناسب و منظم و عدم آسیب پذیری از تعدی های غیر اخلاقی، موجبات سلامت روانی و جسمانی (افزایش عزت نفس و کاهش استرس) شوند و به درک فرایند شادکامی مطلوب برسند.

کلید واژگان: شادکامی، جو اخلاقی، استرس ادراک شده، عزت نفس، دانشجویان تربیت بدنی.

سر آغاز

شادکامی دارای دو بخش عاطفی و ارزیابی شناختی می باشد که بخش عاطفی نشان دهنده تجربه هیجانی، شادی، سرخوشی، خشنودی و سایر هیجانات مثبت و بخش ارزیابی شناختی نشان دهنده رضایت از ابعاد مختلف زندگی است (۲).

شادکامی پیامدهای مثبتی بر روی سبک زندگی و موفقیت تحصیلی دانشجویان دارد و میل به انجام رفتارهایی که با موفقیت تحصیلی مرتبط هستند را افزایش می دهد. این توضیح ریشه در مطالعات بسیاری دارد که بیان کرده اند شادکامی به فعالیت های جذاب و تولیدکننده منجر می شود. برخی از مطالعات نیز گزارش کرده اند که افراد با

در سال های اخیر یکی از موضوعاتی که حجم زیادی از پژوهش های روان شناختی را به خود اختصاص داده است شادکامی می باشد. شادکامی^۱ به عنوان مهمترین متغیر مورد بحث در روان شناسی مثبت نگر و عاملی مؤثر در بسترهای اجتماعی، اقتصادی و سیاسی هر جامعه، پژوهش های فراوانی را برانگیخته است. شادکامی یک حالت عاطفی مثبت است که با خشنودی، لذت و خرسندی مشخص می شود و با علائمی چون داشتن باورهای مثبت از زندگی، هیجان های مثبت و فقدان هیجان های منفی همراه است (۱).

اخلاقی، چشم اندازی اخلاق مدار را ترسیم می کنند که در آن هدف نهایی زندگی شادکامی شغلی و ذهنی است که در حقیقت آمیزه ای از انگیزش و احساسات خوشایند می باشد (۱۳). مطالعات نشان داده است که ارتباط معنا داری بین شادکامی دانشجویان با عوامل مثبتی همچون سخت کوشی و اندیشمندی (۱۴) و عوامل منفی مانند افسردگی و حالات مختلف خشم گزارش شده است (۱۵).

در مطالعات دیگری، به ارتباط میان شادکامی و سطح پایین استرس اشاره شده است (۱۶). استرس^۴ در یک نگاه به هر عاملی اطلاق می شود که از ابعاد فیزیکی و روانی در حین انجام وظایف شغلی به افراد فشار وارد می کند و باعث صرف نیرو و هزینه فرد می شود (۱۷). وقتی افراد احساس کنند که استرس شغلی موجب برهم خوردن تعادل روانی و جسمی آن ها شده است، در صورتی که قادر به مقابله کارآمد با استرس تجربه شده نباشند، یکی از گزینه های رفتاری آن ها می تواند رفتارهای انحرافی باشد (۱۸).

شادکامی پیامدهای مثبتی بر روی سبک زندگی و موفقیت تحصیلی دانشجویان دارد و میل به انجام رفتارهایی که با موفقیت تحصیلی مرتبط هستند را افزایش می دهد. این توضیح ریشه در مطالعات بسیاری دارد که بیان کرده اند شادکامی به فعالیت های جذاب و تولیدکننده منجر می شود. برخی از مطالعات نیز گزارش کرده اند که افراد با شادکامی بالا انرژی روانی بیشتری دارند و احتمال بیشتری دارد که اعمال فداکارانه انجام دهند. شادکامی به عنوان یک عاطفه مثبت می تواند روابط بین فردی را تسهیل کرده و ایثار، نועدوستی و مهارت های گفتگو را ارتقاء دهد و پیامدهای مثبت گسترده ای بر شناخت، سطح فعالیت اجتماعی و سلامتی داشته باشد. همچنین شادکامی به نوعی تفکر منجر می شود که افراد را قادر می سازد مشکلات را با خلاقیت و نوآوری حل نمایند (۱۹). شواهد نشان می دهد که شادی، سلامتی را تحت تأثیر قرار می دهد. همچنین بیان شده است که ورزش و فعالیت های فوق برنامه به منظور گذراندن ساعات فراغت و ایجاد لحظات شاد و احساس آرامش و آسودگی بیشتر، امروزه مطرح و به عنوان راه حل بسیاری از مشکلات جسمی و روحی افراد جامعه در نظر گرفته می شود. ورزش نقش مهمی در تندرستی و سلامت روانی^۵ انسان دارد. به گونه ای که در سال ۲۰۰۲ میلادی شعار سازمان بهداشت جهانی تحرک، رمز سلامت عنوان شده است. روان انسان مستقیماً تحت تأثیر شرایط بدنی و جسمانی اوست و متقابلاً جسم انسان و اعمال اندام ها، یکی از عواملی است که تحت تأثیر فضای روانی و ذهنی اوست (۲۰). پژوهشگران در مطالعات خود بیان می کنند دانشجویانی که سطح استرس کمتری دارند، از شادکامی و رضایت بیشتری در زندگی شخصی خود برخوردارند (۲۱).

در برخی مطالعات نیز به رابطه معنا دار بین شادکامی و عزت نفس اشاره شده است (۲۲) و چنین بیان گردیده که به نظر می رسد عزت نفس مهمترین عامل پیشگویی کننده شادکامی و افسردگی می باشد (۲۳). عزت نفس^۶ نگرشی درونی است که پایه ساخت شخصیت و تعادل روانی می باشد و نشان دهنده سطح توانایی فرد در ایجاد سازگاری و

شادکامی بالا انرژی روانی بیشتری دارند و احتمال بیشتری دارد که اعمال فداکارانه انجام دهند. شادکامی به عنوان یک عاطفه مثبت می تواند روابط بین فردی را تسهیل کرده و ایثار، نועدوستی و مهارت های گفتگو را ارتقاء دهد و پیامدهای مثبت گسترده ای بر شناخت، سطح فعالیت اجتماعی و سلامتی داشته باشد. همچنین شادکامی به نوعی تفکر منجر می شود که افراد را قادر می سازد مشکلات را با خلاقیت و نوآوری حل نمایند (۳).

محققان در تحقیقی با عنوان مقایسه سطح شادکامی دانشجویان و سبک های تفکر در آموزش تربیت بدنی و آموزش ورزشی و دیگر ادارات در ترکیه نشان دادند که میانگین سطح شادکامی دانشجویان گروه تربیت بدنی^۲ و آموزش ورزش به طور معنی داری بیشتر از سایر دانشکده ها بود. با این حال، نیاز به شناخت دانشجویان گروه آموزش تربیت بدنی و ورزش به طور معنی داری از دانشجویان سایر دانشکده ها متفاوت نبود. همچنین همبستگی مثبت بین اعتقاد به شهود و شادی وجود داشت. با این حال، بین سطوح شادی و نیاز به شناخت و همچنین نیاز به شناخت و اعتقاد به شهود رابطه معناداری وجود نداشت (۴).

در راستای ارتباطات بین فردی می توان به نقش جو اخلاقی در محیط های دانشجویی که نوعی از جو سازمانی و متشکل از روابط بین فردی با کارکنان و حمایت های فراهم شده از سوی آن ها است اشاره نمود (۵). جو اخلاقی^۳، شامل الگوه هایی است که رفتار کارکنان را هدایت می کند و خصوصیات اخلاقی هر سازمان را نشان می دهد و جو اخلاقی را می توان به عنوان ادراک عمومی از عملکردهای سازمانی خاص و رویه هایی که محتوای اخلاقی دارند، در نظر گرفت (۶). جو اخلاقی تعیین می کند که، اعضای سازمان چه موضوعاتی را در نظر می گیرند که به لحاظ اخلاقی مناسب باشند و نیز چه ملاکی را به کار می برند تا این مسائل را بفهمند، مورد سنجش قرار دهند و حل کنند. به بیان دیگر، جو اخلاقی نه تنها تصمیم گیری و پیامدهای رفتاری آن را در پاسخ به دوره های و مسائل اخلاقی تعیین می کند، بلکه تعیین کننده ملاک های اخلاقی برای درک، ارزیابی و حل این مسائل نیز هست (۷). پژوهشگران همدلی برآمده از جو اخلاقی را عامل مهمی در تعیین هویت سازمانی می دانند (۸). مدیران سازمان ها با توسعه جو اخلاقی، چشم انداز سازمان اخلاق مدار را ایجاد می کنند که در آن هدف نهایی زندگی کاری شادکامی ذهنی و شغلی است که در حقیقت آمیزه ای از انگیزش و احساسات خوشایند در سازمان ایجاد می گردد (۹).

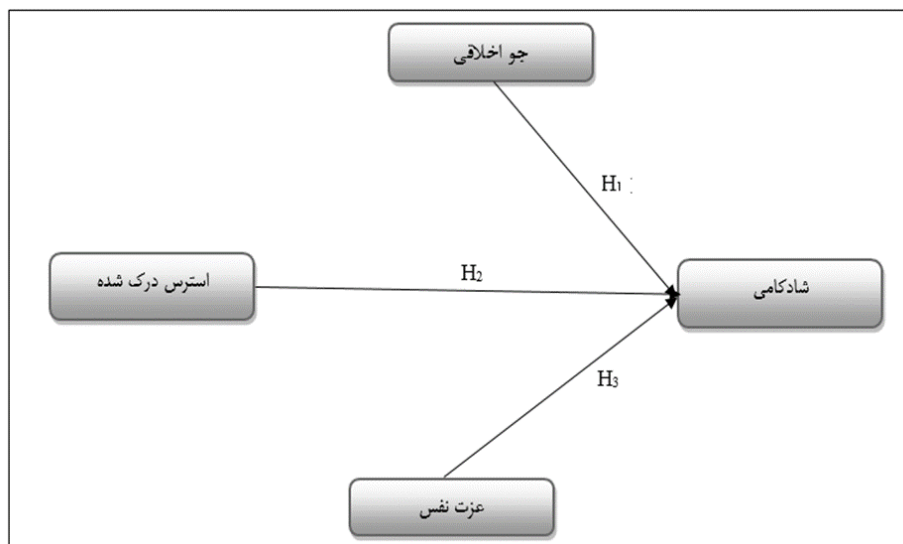
جو اخلاقی، اشاره ای است به ادراکات معنادار روان شناختی و با ثباتی که اعضای یک سازمان در مورد رویه ها و سیاست های اخلاقی موجود در سازمان خودشان و بخش های آن دارند (۱۰). جو اخلاقی به عنوان سازه ای تک بعدی برای سنجش و ارزیابی و اجرای کدهای اخلاقی، ارتباطات اخلاقی و سیاست هاتی اخلاقی تلقی می شود (۱۱). در واقع مولفه های جو اخلاقی، زمینه مقابله به مثل مبتنی بر خیر خواهی و نوع دوستی را فراهم می آورد. این زمینه سازی به خوبی می تواند در تقابل با رفتارهای غیر اخلاقی قرار بگیرد (۱۲). امروزه مدیران با توسعه جو

نیز بر روی خوشبختی اثر مثبت داشت. همچنین پژوهش‌ها نشان داد که تنش بر شادی از طریق رویکرد دوجانبه گرایش ذهنی و عزت نفس تأثیر می‌گذارد (۳۰).

با توجه به این که سلامت روانی و شادکامی و نیز توجه به متغیرهای مهم جو اخلاقی، استرس ادراک شده و عزت نفس جزء مؤلفه‌های بسیار مهم در سرمایه‌گذاری فرهنگی و رفاهی کشور محسوب می‌شوند و عوامل گفته شده نقش مؤثری در ارتقای سطح بهره‌وری جامعه دارند، باید تحقیقات در زمینه پیش‌بینی شادکامی دانشجویان بویژه دانشجویان رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی بخصوص در سنین جوانی در اولویت قرار گیرد، تا شاید بتوان از این طریق به ارتقای سطح بهداشت روانی این آینده‌سازان کشور کمک کرد. در این راستا پژوهش حاضر در پی تدوین الگوی پیش‌بینی شادکامی دانشجویان رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی بر اساس جو اخلاقی، استرس ادراک شده و عزت نفس در افراد نخبه علمی که در واقع سرمایه‌های علمی هر کشوری محسوب می‌شوند، می‌باشد. امید است که با پی بردن به این عوامل، برنامه‌ریزی مطلوب جهت ارتقا سلامت روان شناختی صورت پذیرد. بدین ترتیب مساله پژوهش حاضر این است که تدوین الگوی پیش‌بینی شادکامی دانشجویان رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی بر اساس جو اخلاقی، استرس ادراک شده و عزت نفس چگونه است؟ مدل مفهومی تحقیق را می‌توان در شکل زیر مشاهده نمود.

ارزشمندی است (۲۴). بدین ترتیب افراد با عزت نفس بالا از راهبردهای خودتنظیمی سازگارتری نسبت به افراد با عزت نفس پایین استفاده می‌کنند. این افراد برای جلوگیری از ایجاد خلل در توانایی‌هایشان، پاسخ‌های موثرتری به شکست می‌دهند که این امر به نوبه خود منجر به گزارش سطوح بالاتری از شادی در آن‌ها می‌شود (۲۵).

عزت نفس تاکنون در دیدگاه‌های مختلفی مطرح شده است. بعضی از این دیدگاه‌ها، نظیر تعالیم متعدد موجود در ادیان و آئین‌های اخلاقی، دارای سابقه‌ای چند هزار ساله‌اند. عزت نفس به نحوی بیانگر احساس ارزشمندی فرد از خویش است. عزت نفس درکی است که فرد از خود دارد، اما این درک با قضاوت‌های ارزشی همراه است و در برگزیده‌میزانی از حرمت خویش و خویشتن‌پذیری است. به بیان ساده‌تر، عزت نفس احساس ارزشمند بودن است. افراد با عزت نفس بالا، برون‌گرا، سازگار، با وجدان، دارای ثبات عاطفی و آماده تجربه کردن هستند (۲۶). تحقیقات نشان داده‌اند افرادی که عزت نفس بالایی دارند، به رفتارهای مثبت نظیر رفتار شهروندی سازمانی گرایش داشته‌اند و از رفتارهای منفی نظیر رفتار کار انحرافی دوری می‌کنند (۲۷، ۲۸). افرادی که عزت نفس بالایی ندارند تلاش می‌کنند تا جایگزینی برای آن پیدا نمایند تا این کمبود را جبران کنند که در برخی از موارد فرد تلاش می‌کند این کمبود را با رفتارهای مخرب خود، از بین ببرد (۲۹). مطالعات نشان داده‌اند که استرس، تأثیر منفی با ذهن، عزت نفس و خوشبختی دارد. با این حال، رشد روانی با اعتماد به نفس و شادی رابطه مثبت داشت. عزت نفس

نگاره ۱: مدل مفهومی تحقیق

و بر اساس فرمول کوکران، ۱۱۲ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند. براساس شاخص‌های آمار توصیفی، ۵/۵۴ درصد افراد نمونه را مردان و ۵/۴۵ درصد را زنان تشکیل دادند. ۳/۴۰ درصد افراد کمتر از ۳۰، ۳۳/۷ درصد افراد بین ۳۰-۴۰، ۲۳ درصد افراد بین ۴۱-۵۰ و ۳ درصد افراد بالاتر از ۵۰ سال سن داشته‌اند. ۱۰۰ درصد افراد نمونه نیز

روش

روش پژوهش توصیفی-همبستگی و به لحاظ هدف کاربردی بوده است. جامعه آماری پژوهش شامل ۱۵۷ نفر از کارکنان ادارات ورزش و جوانان استان کرمانشاه بودند که با استفاده از روش تصادفی در دسترس

از عبارت های ۶ تا ۱۴، نمره ۱- و و به پاسخ مخالف به آن ها نمره ۱+ تعلق می گیرد. در این پژوهش روایی پرسش نامه ها با استفاده از روایی محتوایی و بر اساس نظرخواهی با خبرگان علمی دانشگاهی مورد بررسی قرار گرفت و پایایی پرسش نامه ها، با ضریب آلفای کرونباخ به ترتیب ۰/۷۷، ۰/۸۱ و ۰/۷۹ محاسبه شدند. برای تحلیل داده ها از نرم افزار آماری *Smart PLS*، مدل معادلات ساختاری و روش تحلیل عاملی تاییدی استفاده شده است.

یافته‌ها

بررسی فرض نرمال بودن داده ها برای بررسی فرض نرمال بودن متغیرهای مطالعه از آزمون کولموگوروف-اسمیرنوف تک نمونه‌ای (برای بررسی متغیرها به صورت تک تک) استفاده شده است؛ نتایج نشان دهنده آن است که فرض نرمال بودن برای تمام متغیرها را نمی‌توان رد کرد ($P > 0.05$). نتایج حاصل در جدول شماره (۱) قابل مشاهده می باشد. مطابق با جدول کلیه متغیرها دارای فرض نرمال می باشند.

جدول ۱: نتایج آزمون کولموگوروف-اسمیرنوف برای بررسی پذیره نرمال بودن

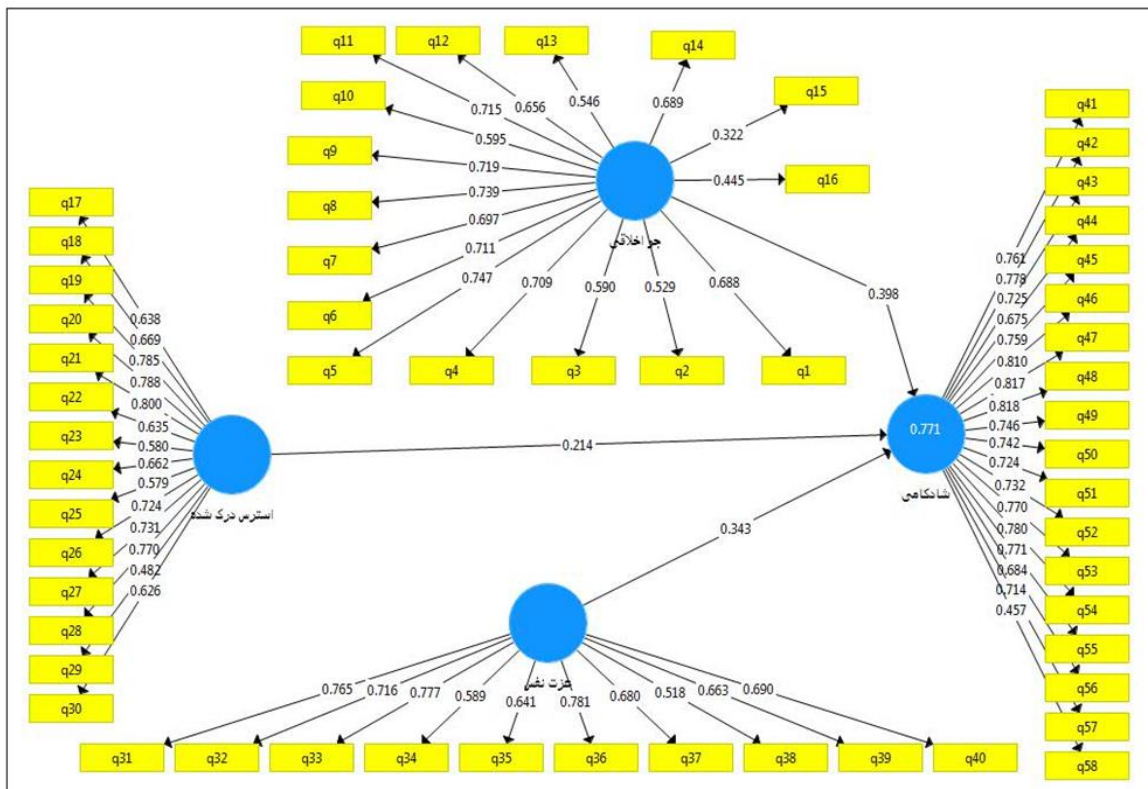
متغیر	حجم نمونه	آماره آزمون	سطح معناداری	نرمال	نتیجه
شادکامی	۱۱۲	۰/۶۵۴	۰/۳۲۵	نرمال	تایید
عزت نفس	۱۱۲	۰/۴۵۲	۰/۴۱۱	نرمال	تایید
استرس درک شده	۱۱۲	۰/۳۶۵	۰/۳۶۵	نرمال	تایید
جو اخلاقی	۱۱۲	۰/۴۷۵	۰/۲۴۵	نرمال	تایید

پرداخته شده است. در واقع در این قسمت با استفاده از نرم افزار *Smart PLS* و بهره جستن از معادله ساختاری به بررسی این ارتباط اقدام شده است. بررسی ارتباط بین متغیرها در قالب الگوی معادله ساختاری نشان داده شده در نگاره های (۲ و ۳) مورد آزمون قرار گرفت. به منظور محاسبه ضرایب مسیر، واریانس تبیین شده متغیرهای وابسته توسط متغیرهای مستقل از آزمون *PLS Algorithm* استفاده شد. نتایج جدول (۲) نشان گر آن است که کلیه روابط بین متغیرهای پژوهش مورد تایید واقع می‌شوند به گونه‌ای که جو اخلاقی بر شادکامی با ضریب مسیر ۰/۳۹ و مقدار $5.69T$ ، استرس ادراک شده بر شادکامی با ضریب مسیر ۰/۲۱ و مقدار $2.56T$ و عزت نفس بر شادکامی با ضریب مسیر ۰/۳۴ و مقدار $3.89T$ اثرگذار بوده است. در این میان جو اخلاقی بر شادکامی با ضریب مسیر ۰/۳۹ بالاترین تاثیر و استرس درک شده بر شادکامی با ضریب مسیر ۰/۲۱ کمترین اثرگذاری را داشته است.

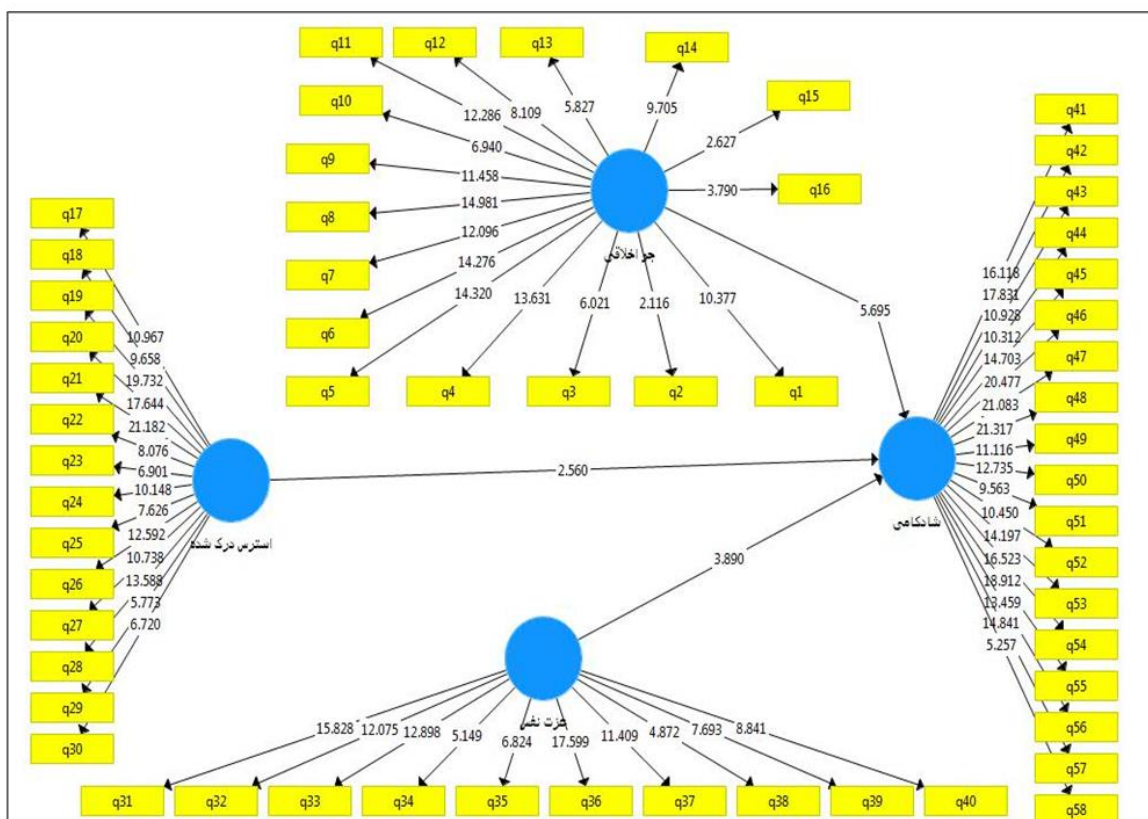
دانشجوی رشته کارشناسی تربیت بدنی و علوم ورزشی بوده‌اند. ابزار پژوهش استفاده از چهار پرسشنامه: مقیاس شادکامی *Oxford* با ۱۸ سوال که گزینه های هر آیتیم از ۰ تا ۳ نمره گذاری گردید و بر اساس دستورالعمل پرسشنامه بالاترین نمره شادکامی ۵۴ و پایین ترین نمره آن ۰ می باشد.؛ پرسشنامه بررسی جو اخلاقی *Olson* با ۱۶ سوال، طبق این پرسشنامه برداشت افراد از جو اخلاقی در پنج سطح با استفاده از مقیاس لیکرت ۱ تقریباً هرگز، ۲ به ندرت، ۳ گاهی اوقات، ۴ اغلب و ۵ تقریباً همیشه اندازه گیری می شود. بدین ترتیب حداقل نمره کل برای هر فرد ۱۶ و حداکثر آن ۸۰ می باشد، پرسشنامه مقیاس استرس ادراک شده *Cohen* با ۱۰ سوال، این مقیاس دارای ۱۰ عبارت است و بر اساس درجه بندی لیکرت از ۰ تا ۴ نمره گذاری می شود. بنابراین دارای نمره محدوده (۰-۴۰) می باشد که نمره بالاتر نشان دهنده استرس ادراک شده بیشتر است و پرسشنامه عزت نفس *Rozenberg* شامل ۱۴ سوال با گزینه های مخالفم و موافقم می باشد، به این صورت که به پاسخ موافق به هر یک از عبارت های ۱ تا ۵ نمره ۱+ و به پاسخ مخالف نمره ۱- تعلق می گیرد. اما به پاسخ موافق به هر یک

تحلیل معادله ساختاری با نرم افزار *Smart PLS*

در این قسمت برای بررسی رابطه بین متغیرهای پژوهش، از مدل یابی معادله ساختاری *PLS* استفاده شده است و از آن جایی که تا حجم نمونه ۲۰۰ نفر می‌توان از *PLS* استفاده کرد از این نرم‌افزار استفاده شده است. ابتدا بارهای عاملی مورد ارزیابی قرار گرفته است. قدرت رابطه بین عامل (متغیر پنهان) و متغیر قابل مشاهده به وسیله بار عاملی نشان داده می‌شود که می‌توان از آن به عنوان برازش سازه ای یاد کرد. بار عاملی مقداری بین صفر و یک است. اگر بار عاملی کمتر از ۰.۳ باشد رابطه ضعیف در نظر گرفته شده و از آن صرف‌نظر می‌شود. بار عاملی بین ۰.۳ تا ۰.۶ قابل قبول است و اگر بزرگ‌تر از ۰.۶ باشد خیلی مطلوب است. مطابق با یافته ها تمامی متغیرهای مشاهده شده دارای ضرایب تأثیر رگرسیونی مثبت و معناداری با مقیاس‌های خود هستند و بزرگی این ضرایب نیز نسبتاً برای همه موارد در حد بالایی است. در این قسمت به بررسی رابطه بین متغیرهای پژوهش بر مبنای فرضیه‌ها

نگاره ۲: مقادیر ضرایب مسیر برای ارزیابی فرضیات

نگاره ۳: مقادیر t -values برای ارزیابی فرضیات

نتایج حاصل از جدول شماره (۲) نشان می دهند که داده های جمع آوری شده به خوبی الگو را مورد حمایت قرار می دهند و شاخص های کلی نشان از مورد تایید قرار گرفتن الگو می باشند. تمامی ضرایب سوالات از ۱/۹۶ بیش تر هستند و به این معناست که روابط مولفه ها با سوالات معنادار با سطح اطمینان ۹۵٪ است.

بر اساس نگاره (۲)، الگوی ارائه شده ساختار مولفه و شاخص های مورد مطالعه را مورد تایید قرار می دهد. این در حالی است که تمام بارهای عاملی معنی دار بوده و شاخص ها، مولفه های مرتبط را به خوبی حمایت می کنند. لذا به واسطه مراحل پیموده شده و تایید الگوی پژوهش در تحلیل عاملی مرتبه دوم، نگاره (۳) مولفه ها و شاخص های شادکامی، جو اخلاقی، استرس ادراک شده و عزت نفس را ارائه می دهد.

جدول ۲: مسیر فرضیه ها و بررسی آن ها

مسیر فرضیه	مستقیم	Z α/۲	T	α	β	نتیجه بررسی
جو اخلاقی	<---	۱/۹۶	۵/۶۹	۰۵/۰	۰/۳۹	تایید
استرس درک شده	<---	۱/۹۶	۲/۵۶	۰/۰۵	۰/۲۱	تایید
عزت نفس	<---	۱/۹۶	۳/۸۹	۰/۰۵	۰/۳۴	تایید

کرده اند. این شاخص به صورت میانگین R^2 و متوسط شاخص مقادیر اشتراکی به صورت دستی محاسبه می شود:
 $GOF = \sqrt{\text{average}(\text{Comunalitie})} * R^2$
 این شاخص مجذور ضرب دو مقدار متوسط مقادیر اشتراکی (Comunalitie) و متوسط ضریب تعیین (average R Square) است.
 مطابق با جدول شماره (۳) شاخص GOF این مدل ۰/۷۳۹ به دست آمده است که از مطلوبیت کلی مدل حکایت دارد.

محاسبه شاخص نیکویی برازش مدل در حداقل مجذورات جزئی در مدل سازی معادله ساختاری به کمک روش Pls بر خلاف روش کواریانس محور، شاخصی برای سنجش کلی الگو وجود ندارد. ولی شاخصی به نام نیکویی برازش (GOF) پیشنهاد شده است. این شاخص هر دو الگوی اندازه گیری و ساختاری را مدنظر قرار می دهد و به عنوان معیاری برای سنجش عملکرد کلی الگو به کار می رود. حدود این شاخص بین صفر و یک قرار دارد و سه مقدار ۰/۱، ۰/۲۵ و ۰/۳۶ را به ترتیب به عنوان مقادیر ضعیف، متوسط و قوی برای GOF معرفی

جدول ۳: مقادیر اشتراکی

متغیر	مقادیر اشتراکی	ضریب تعیین
جو اخلاقی	۰/۹۱۶	۰/۷۷۱
استرس درک شده	۰/۹۲۱	۷۰/۹۲۰ * ۰/۷۷۱ = ۰/۷۳۹
عزت نفس	۰/۸۸۸	
شادکامی	۰/۹۵۶	GOF = ۰/۷۳۹
میانگین	۰/۹۲۰	

و مولد حس ارزشمندی هستند. همچنین آنان از نظر ساختار فکری، قضاوت و انگیزش با افراد غیر شاد تفاوت دارند و از بازدهی فکری، تحصیلی، خانوادگی، شغلی و اجتماعی بالاتری برخوردار می باشند (۳۲). محققان در پژوهش هایی بیان می کنند که بین سه متغیر شادکامی، خودکارآمدی و پیشرفت تحصیلی همبستگی مثبت و معناداری وجود دارد (۳۳). در این راستا در مطالعات گذشته هم بین شادکامی با ارتباطات در محیط کار، ارتباط معناداری مشاهده شده است.
 و چنین بیان شده که هنوز ارتباطات بین پزشکان و پرستاران که بخشی از جو اخلاقی بیمارستان را شامل می شوند، به اندازه کافی موثر و مناسب نیست (۳۴). احساس شادکامی می تواند تحت تاثیر عوامل مختلفی به ویژه عوامل محیطی، افزایش یا کاهش یابد. شادکامی با رفتار اخلاقی رابطه ای مثبت و دوسویه دارد (۳۵).

بحث

تحقیق حاضر با هدف تدوین الگوی پیش بینی شادکامی دانشجویان رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی بر اساس جو اخلاقی، استرس ادراک شده و عزت نفس صورت گرفته است. تحقیقات نشان داده است که شادی صرف نظر از چگونگی به دست آوردن آن، می تواند سلامتی جسمانی^۷ را بهبود بخشد. تمرینات بدنی اثر مثبتی بر میزان شادکامی و اشتیاق به برقراری ارتباط در افراد شرکت کننده دارند و باعث کاهش اضطراب^۸، افسردگی^۹ و استرس در آن ها می شود (۳۱). افرادی که شاد هستند احساس امنیت بیشتری می کنند، آسان تر تصمیم می گیرند، دارای روحیه مشارکتی بیشتری هستند و نسبت به افرادی که با آن ها زندگی می کنند احساس رضایت بیشتری دارند. افراد شاد دارای الگوی تفسیر رویدادهای تسهیل کننده، هیجانانگیز، مثبت، معنا بخشی به زندگی

دکتر علی کریمی و همکاران: تدوین الگوی پیش بینی شادکامی دانشجویان بر اساس جو اخلاقی، استرس ادراک شده و عزت نفس

احساس رضایتمندی بیشتری از زندگی دارند، برون گراتر هستند و از اوقات فراغت^{۱۱} خود لذت بسیاری می برند. این افراد به طور کلی از خلق مثبت بالاتری برخوردارند (۴۴).

عزت نفس به عنوان یک محافظت کننده مهم در برابر رفتارهای پرخطر شناخته شده است. صاحب نظران معتقدند احساس افسردگی، تنهایی و انزوا اغلب با رفتارهای پرخطر رابطه مستقیم دارد و به طور مشابه عزت نفس بالا، و داشتن منابع حمایتی اجتماعی قوی از عوامل حفاظت کننده در برابر رفتارهای پرخطر است. که این یافته ها با یافته های پیشین تحقیقاتی همسو و همراستا می باشد (۲۶).

پژوهشگران همچنین به این نکته اشاره دارند که ویژگی هایی هم چون ثبات در رفتار^{۱۲}، آرامش درون، ارتباط نزدیک با دوستان و محیط اطراف و این که دانشجویان در برابر مشکلات حس ناامیدی نداشته باشند احتمالاً روحیه ای همراه با شادکامی را القاء خواهند کرد. به طوری که دانشجویی که دارای روحیه شادکامی است با رضایت مطلوب از خود و محیط اطراف، وظایف درسی و اجتماعی خود را به خوبی انجام می دهد و بعد از فراغت از تحصیل با روحیه و هیجان مثبت وظایف مرتبط با حوزه تخصصی خود را نیز انجام می دهد (۴۵). در همین راستا محققان نشان دادند سلامت معنوی دانشجویان با شادکامی آن ها رابطه مثبت و معناداری داشت. ضریب همبستگی بین سلامت معنوی و شادکامی ۰/۶۳ بود و تمامی ابعاد سلامت معنوی با شادکامی ارتباط معناداری داشت. بیشترین ارتباط را بعد عواطف و کمترین ارتباط را بعد کنش با شادکامی به خود اختصاص داد. هم چنین بیان کردند در صورت برنامه ریزی پیرامون ابعاد شناخت معنوی و عواطف دانشجویان، می توان میزان شادکامی در این گروه عظیم و مهم جامعه را افزایش داد و امیدوارتر بود که این شادکامی دوام و پایداری بیشتری داشته باشد (۴۶).

مطالعات نشان داده که بین شادکامی و عدم اضطراب و افسردگی و افزایش کیفیت زندگی رابطه معنا داری وجود دارد (۴۷).

نتایج این پژوهش ها از جهاتی با مطالعه حاضر همخوانی دارد. این همخوانی را شاید بتوان چنین توجیه نمود، افرادی که شادکامی بیشتری دارند به صورت معمول دامنه روابط اجتماعی گسترده تری نیز دارند که باعث می شود این افراد از یکی از مهمترین منابع مقابله با استرس، یعنی حمایت اجتماعی برخوردار باشند (۴۸). همراستا با نتایج این پژوهش، مطالعات دیگر نیز به ارتباط بین شادکامی و عزت نفس اشاره نموده اند (۴۹).

دیگر یافته های این پژوهش تاثیر مثبت و معنادار شادکامی بر هویت سازمانی است. سطح بالاتر خلاقیت، هم افزایی بین بخش ها و واحدهای سازمانی، شور و اشتیاق در محیط کار می تواند شادکامی سازمانی را بهبود بخشد (۵۰).

با توجه به نتایج مطالعه و اینکه شادکامی با پیامدهای مثبت همراه است، باید برنامه ریزی برای بهبود جو اخلاقی، آموزش مقابله با استرس و افزایش عزت نفس دانشجویان صورت گیرد تا از این طریق بتوان میزان شادکامی را در بین آن ها افزایش داد (۵۱ و ۵۲).

پژوهشگران در تحقیقی با عنوان رابطه سلامت معنوی با شادکامی در دانشجویان پرستاری نشان دادند که سلامت معنوی دانشجویان با شادکامی رابطه مثبت و معناداری داشت. شدت همبستگی سلامت معنوی با شادکامی در دانشجویان دانشگاه آزاد و علوم پزشکی با ضریب همبستگی پیرسون به ترتیب برابر ۰/۶۳ و ۰/۷۶. برآورد گردیده است. که کلیه محاسبات این تحقیق یا سطح اطمینان ۰/۹۵. انجام شد. تمامی ابعاد سلامت معنوی با شادکامی ارتباط معنادار داشت. بیشترین ارتباط را بعد عواطف و کمترین ارتباط را بعد کنش به خود اختصاص داد (۳۶).

در مطالعه ای دیگر گزارش شد که رابطه جو اخلاقی و هویت سازمانی با توجه به نقش واسطه ای تعهد سازمانی مثبت و معنی دار می باشد. این نتایج می تواند همسو با یافته های پژوهش باشد (۳۷). همچنین نتایج پژوهش حاضر می تواند همراستا با این یافته های تحقیق باشد که جو اخلاقی نیروی فروش به طور مستقیم بر هویت سازمانی فروشندگان تاثیر می گذارد و وجود دو متغیر همدلی و شادکامی سازمانی این ارتباط را تقویت می کند. لذا با بهبود جو اخلاقی نیروی فروش، همدلی و شادکامی فروشندگان بهبود یافته است (۳۸).

یکی از ویژگی های روان شناختی^{۱۰} که بسیاری از شرایط افراد جامعه در آن خلاصه می شود عزت نفس است. پژوهشگران معتقدند عزت نفس یکی از نیازهای اساسی هر فرد است و نقش بسیار تعیین کننده ای در سلامت و پیشرفت هر فرد دارد. آن ها بیان می دارند که عزت نفس عبارت است از میزان ارزشمندی که شخص نسبت به خویش احساس می کند. منشأ پیدایش عزت نفس نگرش فرد نسبت به خویشتن می باشد و این نگرش نیز در سایه ارتباط فرد با دیگران به ویژه با افراد مهم زندگی او به وجود می آید. عزت نفس، اعتماد به توانایی خود در اندیشیدن است، اعتماد به حق خود برای موفق بودن، شاد بودن، ارزشمند بودن و ابراز نیازها و خواسته ها است (۳۹).

همچنین در این پژوهش میان عزت نفس با میزان شادکامی دانشجویان همبستگی مثبت و معنا داری شناسایی گردید. در تبیین این پدیده می توان گفت شاد بودن بستگی به احساس این افراد در مورد خودشان دارد و افرادی که در مورد خود احساس ارزشمندی و عزت نفس بالایی دارند، معمولاً شادتر هستند (۴۰).

در این زمینه محققان طی مطالعه ای به این نتیجه رسیدند که عزت نفس قوی، پیش بینی کننده شادکامی است (۴۱).

مطالعات همچنین بیانگر این واقعیت هستند که شادکامی از پیامدهای عزت نفس بالا است (۴۲). در تحقیقات دیگر نشان داده شد که قویترین عامل پیش بینی کننده شادکامی در زنان سالمند تایلندی عزت نفس است (۴۳). همچنین در رابطه با این که چگونه ممکن است افراد دارای عزت نفس بالا حد پایینی از شادکامی را تجربه کنند محققان نظراتی را بیان نموده اند که طبق آن افراد دارای عزت نفس بالا ممکن است احساس کنند که علیرغم استعداد، هوش، مهارت و انگیزه بالا، به اهداف خویش و آن چه در زندگی به دنبال آن بوده اند دست نیافته اند. آن ها همچنین بیان داشته اند که برخی افراد شاد که از عزت نفس پایینی برخوردارند.

پژوهش مشخص شد که دانشجویان دارای شادکامی بیشتر، درک بهتری از جو اخلاقی محیط دانشگاهی خود دارند و از عزت نفس بیشتر و استرس کمتری برخوردارند که این امر در بین دانشجویان تربیت بدنی و علوم ورزشی مشاهده گردید. بنا بر این با توجه به اینکه شادکامی یک متغیر قابل تغییر و ارتقا پذیر است، می توان با بهبود جو اخلاقی محیط های دانشگاهی، آموزش راهبردهای مقابله با استرس و تقویت عزت نفس، میزان شادکامی و متعاقب آن سلامت روان را در بین دانشجویان بویژه دانشجویان تربیت بدنی و علوم ورزشی ارتقا بخشید.

ملاحظه های اخلاقی

در این پژوهش کلیه ملاحظات اخلاقی و امانت داری علمی رعایت و مورد توجه قرار گرفته است.

سپاسگزاری

پژوهشگر بر خود لازم می داند که از کلیه مسولان و کارکنان و دانشجویان رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه پیام نور کرمانشاه که صمیمانه پژوهشگر را در انجام این پژوهش یاری دادند، نهایت سپاس و قدردانی را به عمل آورد.

واژه نامه

1. Happiness	شادکامی
2. Physical education	تربیت بدنی
3. Ethical climate	جو اخلاقی
4. Stress	استرس
5. Manage changes	سلامت روانی
6. Self-esteem	عزت نفس
7. Mental health	سلامت جسمانی
8. Anxiety	اضطراب
9. Depression	افسردگی
10. Psychological characteristics	ویژگی های روانشناختی
11. Free time	اوقات فراغت
12. Stability in behavior	ثبات در رفتار
13. University environments	محیط های دانشگاهی
14. Academic communication	ارتباطات دانشگاهی
15. Positive thinking training	آموزش مثبت اندیشی

References

- Gentzler L, Palmer A, Ford Q, Moran M, Mauss B. (2019). Valuing happiness in youth: Associations with depressive symptoms and well-being. *JADP*; 26: 220-230.
- Abdel-Khalek M, Lester D. (2017). The association between religiosity, generalized self-efficacy, mental health and happiness in Arab college students. *PersIndivid Dif*; 109: 12-16.
- Hamidnia A, Shekarchi A. (2017). Consumer behavior, brand eigenvalue and marketing based on

بر اساس آن چه مورد بررسی قرار گرفت می توان بیان داشت که به طور کلی شادکامی دانشجویان رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی بر اساس جو اخلاقی، استرس ادراک شده و عزت نفس قابل پیش بینی است به گونه ای که جو اخلاقی بر شادکامی با ضریب مسیر $0/39$ و مقدار $5.69T$ ، استرس درک شده بر شادکامی با ضریب مسیر $0/21$ و مقدار $2.56T$ و عزت نفس بر شادکامی با ضریب مسیر $0/34$ و مقدار $3.89T$ اثرگذار بوده است. در این میان جو اخلاقی بر شادکامی با ضریب مسیر $0/39$ بالاترین تاثیر و استرس درک شده بر شادکامی با ضریب مسیر $0/21$ کمترین اثرگذاری را داشته است.

با توجه به نتایج پژوهش به نظر می رسد بتوان با ارتقا بخشیدن به جو اخلاقی حاکم بر محیط های دانشگاهی^{۱۳} از طریق واضح سازی رسالت ها و اهداف دانشگاه ها، توسعه و گسترش برقراری ارتباطات دانشگاهی^{۱۴} و ارایه برنامه های آموزش مثبت اندیشی^{۱۵} جهت افزایش عزت نفس و مدیریت استرس، سطح شادکامی را به عنوان یک عامل اخلاقی مهم و تاثیر گذار در موفقیت دانشجویان به ویژه دانشجویان تربیت بدنی و علوم ورزشی افزایش داد.

از محدودیت های این پژوهش می توان به احتمال کم دقتی دانشجویان در پاسخ به پرسش نامه ها و حاکم نبودن روحیه پژوهش در بین دانشجویان اشاره کرد و این که قلمرو زمانی این تحقیق در سال ۱۴۰۰ بوده بنابراین تعمیم نتایج به دوره های زمانی دیگر، باید با احتیاط عمل شود.

در این راستا برخی موضوعات، در چهارچوب این مقاله برای تحقیقات آتی قابل شناسایی است. پیشنهادات زیر می تواند بر غنای تحقیقات بعدی در این زمینه بیفزاید.

- پیشنهاد می شود: محتوی دروس تربیت بدنی با نیازهای دانشجویان مطابقت داشته باشد.
- پیشنهاد می شود: شرایط تعاملی بهتر و بیشتری بین دانشجویان و برنامه ریزان ورزشی دانشگاه ایجاد شود.
- پیشنهاد می شود: محتوی ارائه شده دروس تربیت بدنی به گونه ای طرح ریزی شود که دانشجویان علوم ورزشی تاثیرات ورزش را در فعالیت های روزانه و شغلی خود درک کنند.
- پیشنهاد می شود: پژوهش حاضر در سایر رشته ها و گرایشات دانشگاهی در بین دانشجویان، کارکنان و اساتید تدوین شود.
- پیشنهاد می شود: با استفاده از دوره های آموزشی تحت عنوان روان شناسی مثبت، منجر به ایجاد شادی ذهنی و ارتقای روحیه دانشجویان شوند.

نتیجه گیری

دانشجویان هر جامعه، دسترنج معنوی و انسانی آن جامعه اند و از سرنوشت سازان و برنامه ریزان فردای کشور خویشند. با پیشرفت صنعت و تکنولوژی و مشکلات مربوط به آن، اختلالات و بیماری های روانی همانند مشکلات جسمانی افزایش چشمگیری داشته است. در این

- esteem scale in morbid obesity. *Psico*; 1(52): e35760-e35760.
17. Sabahi P, Noori A, Arizi Samani H, Golparvar M. (2010). The contribution of emotional and cognitive factors in employees' anti-production behavior. *Psychological Research*; 3-4 (24): 44- 62. (In Persian).
  18. Golparvar M, Javadian Z, Mosahebi M, Vaseghi Z. (2013). The implicit roles of interpersonal conflict in connection with organizational injustice, exhaustion stress and deviant behaviors. *Psychological Studies*; 9(2): 49-82. (In Persian).
  19. Mohammadi S, Nourayi T, Sharifian E. (2016). Development of structural equations model of the influential factors on internet purchase expansion of sports goods. *Review of Applicable Researches in Sports Management*; 16 (4): 43-54. (In Persian).
  20. Fawaragh L, Arzoo A. (2017). The role of exercise in happiness and mental health. Iran: The 1st National Conference on New Research Findings in Sports Science, Social vitality, Entrepreneurship and heroism, Ahvaz, General Department of Sports and Youth of Khuzestan Province, Shahid Chamran University of Ahvaz. (In Persian).
  21. Ruiz-Aranda D, Extremera N, Pineda-Galan C.)2015(. Emotional intelligence, life satisfaction and subjective happiness in female student health professionals: the mediating effect of perceived stress. *J Psychiatr Ment Health Nurs*; 21(2): 106-1 1 3.
  22. Tavan B, Jahani F, Rafeei M.) 2014(. The relationship between self-esteem and happiness among students of Arak University of Medical Sciences. *IJME*; 14(6): 474-482. (In Persian).
  23. Malekiha M, Abedi M.) 2012(. Self-esteem predictors of happiness and depression among High School Student in Iran. *Personality. IJCRB*; 3(10): 269-280. (In Persian).
  24. Doré C, Self E.) 2017(. A concept analysis. *Rech Soins Infirm*; 129: 18-26.
  25. Baumeister F, Campbell J, Krueger I, Vohs D) 2013). Does high self-esteem cause better performance, interpersonal success, happiness or healthier lifestyles? *Psychol Sci Public Interest*; 4(1): 1 -44.
  26. Sohrabi A, Parvari P. (2017). Perceived human resource practices & its relation with positive attitudes toward work & organizational ethics. *Ethics in Science and Technology*; 11 (4): 101 -106. (In Persian).
  27. Avey B, Palanski E, Walumbwa O. (2011). When leadership goes unnoticed: The moderating role of follower self-esteem on the relationship between ethical leadership and follower behavior. *Journal of Business Ethics*; 98(4): 573-582.
  28. Mohammadi K, Refahi Z, Samani S. (2014). Mediating role of self-esteem for quality of life and at-risk behavior. *Scientific Journal Management System*; 4(14): 29-43. (In Persian).
  - social media in luxury goods' market (A review on related models). Iran: 2nd National Conference on Economy, Management and Accounting; 11 (36): 78-99. (In Persian).
  4. EmreOzan T, Muhsin H, Hacer O, Baydar B, Temel C. (2018). A comparative study of students' happiness levels and thinking styles in physical education and sport teaching, and other departments, in Turkey. *International Journal of Higher Education*; 2(1): 861-820.
  5. Jolae S, Jalili H, Rafiei F, Haghani H.)2011(. The relationship between nurses' perception of moral distress and ethical work environment in Tehran University of Medical Sciences. *IJME*; 4(4): 56-66. (In Persian).
  6. Cullen B, Parboteeah P, Victor B. (2003). The effects of ethical climate on organizational commitment: a two-study analysis. *Journal of Business Ethics*; 46(5): 127-141.
  7. Sherill DW. (2008). An exploratory study of ethical climate perceptions of the banking industry in the charlotte. [PhD Thesis]. North Carolina Region: University of Capella.
  8. Zembylas M, Loukaides L, Antoniou P. (2020). Teachers' understandings of empathy in teaching about the holocaust in Cyprus: The emotional risks of identification and the disruptive potential of 'empathic unsettlement. <https://doi.org/10.1016/j.tate.2019.103007>
  9. Tehranineshat B, Torabizadeh C, Bijani M. (2020). A study of the relationship between professional values and ethical climate and nurses' professional quality of life in Iran. *International Journal of Nursing Sciences*; 7: 313-319.
  10. Filipova AA. (2007). Perceived organizational support and ethical work climate as predictors of turnover intention of licensed nurses in skilled nursing. [Ph.D. Thesis]. Michigan: University of Western Michigan.
  11. Mulki JP, Jaramillo JF, Locander WB. (2008). Effect of ethical climate on turnover intention: linking attitudinal and stress theory. *Journal of Business Ethics*; 78: 559-574.
  12. Hashemi E, Marzaei Z, Beshlideh K, Naiami Z. (2017). Analyzing the model of consequences of organizational ethics climate. *Ethics in Science and Technology*; 11 (3): 49-58. (In Persian).
  13. Tehranineshat B, Torabizadeh C, Bijani M. (2020). A study of the relationship between professional values and ethical climate and nurses' professional quality of life in Iran. *International Journal of Nursing Sciences*; 7: 313-319. (In Persian).
  14. Benada N, Chowdhry R.) 2017(. Correlational study of happiness, resilience and mindfulness among nursing student. *IJPP*; 8(2): 105-107.
  15. Cha H, Sok R. (2015). Depression self-esteem and anger expression patterns of Korean nursing students. *Int Nurs Rev*; 61(1): 109-1 15.
  16. Hernandez JAE, França LHPF, Medeiro SA. (2021). Bifactor analysis of the rosenberg self-

- the relationship between self-esteem and happiness. *Psychol Res Behav Manag*; 13: 355-361.
42. Diener E, Diener M. (2015). Cross cultural correlates of life satisfaction and self-esteem. *Journal of Personality and Social Psychology*; 68: 653-663.
  43. Baumeister R, Campbell J, Krueger J, Vohs K. (2016). Does high self-esteem cause better performance, interpersonal success, happiness, or healthier lifestyles? *Psychological Science in the Public Interest*; 4 (1): 10-44.
  44. Sutham N, Chutigai T, Cho chai M, Phitaya C. (2017). Factors influencing life happiness among elderly female in Rayong province, Thailand. *Journal of the Medical Association of Hailand*; 7: 8-12.
  45. Lymbmirsky S, Tkach C, Dimatteo M. (2016). What are the differences between happiness and self-esteem? *Social Indicators Research*; 78: 363-404.
  46. Kohli S. (2019). Concept of true happiness in today's materialistic world. *Upstream Research International Journal*; 2(6): 1 -5.
  47. MuzaffariNia F, Amin Shokravi F, Heidrinia A. (2018). The relationship between students' spiritual health and happiness. *Health education and Health promotion*. 2(2): 89-96. (In Persian).
  48. Moeini B, Babamiri M, Mohammadi Y, Barati M, Rashidi S. (2017). Relationship between happiness and mental health status among high school female students: A descriptive-analytic study. *Nurs Midwifery J*; 14(11): 942-951. (In Persian).
  49. BaBamiri M, Vatankhah M, MasumiJahandizi H, Nemati M, Darvishi M. (2013). The relationship between coping styles, negative automatic thoughts and hope with happiness in addicts of Ahvaz drug abuse rehabilitation clinics in 2013. *J Adv Med Biomed Res*; 21(84): 82-91. (In Persian).
  50. Ng JC, Cheung VW, Lau VC. (2019). Unpacking the differential effects of dispositional envy on happiness among adolescents and young adults: The mediated moderation role of self-esteem. *Pers Individ Dif*; 149: 244-249.
  51. Rahimnia F, Nikkhah Z. (2011). The effect of, organizational ethics on organizational, identity willingness to leave the service of salespeople. *Ethics in Science and Technology*; 6(4): 11. (In Persian).
  52. Shadfard Z, Jahromi Z, Taghizadeganzadeh M, Pornoroz M, Mearefi F. (2021). Predicting happiness of students based on ethical climate, perceived stress, and self-esteem. *Journal of Medical Ethics*; 15(46): 11. (In Persian).
  29. DuBois L, Silverthorn N. (2004). Do deviant peer associations mediate the contributions of self-esteem to problem behavior during early adolescence? A 2-year longitudinal study. *Journal of Clinical Child and Adolescent Psychology*; 33(2):382-388.
  30. Hwang Y, Kyoung C, Seek L. (2018). Relationship between stress and happiness in middle school students: dual mediation effect of growth mindset and self-esteem. *Indian Journals*; 81(8): 541 – 521.
  31. Yildiz R, Piniel K. (2019). Exploring Turkish EFL teacher trainees' willingness and unwillingness to communicate. *UPRT 2017: Empirical Studies in English Applied Linguistics*; 54: 32-48.
  32. González M, Vanegas M, Landero H. (2018). Differences in stress and
  33. happiness between owners who perceive their dogs as well behaved or poorly behaved when they are left alone. *J Vet Behav*; 28: 1-5.
  34. Safari M, Sanaeinasab H, RshidiJahan H, Purtaghi G, Pakpour A. (2014). Happiness, self-efficacy and academic achievement among students of baqiyatallah university of medical sciences. *J Med Educ Dev*; 7(13): 45-56. (In Persian).
  35. Tjia J, Mazor K, Field T, Meterko V, Spenard A, Gurwitz H. (2019) Nurse-physician communication in the long-term care setting: Perceived barriers and impact on patient safety. *J Patient Saf*; 5(3): 145-152.
  36. Malmir M, Khanahmadi M, Farhud DD. (2014). Are happier people more ethical? *Ethics in Science and Technology*; 9 (2): 1 -9. (In Persian).
  37. EbadiBibi N, Hosseini M, Rahgoi A, Fallahi K, Massoud Biglerian A. (2015). The relationship between spiritual health and happiness. *Nursing Education*; 17(2) 2 -20. (In Persian).
  38. Rastegar A, Saif M, Farhadpour S. (2017). Moderating role of ethical climate and organizational loyalty in impact managers' ethical behaviors on caring behaviors of nurses. *Quarterly Journal of Nursing Management*; 3(5): 38-52. (In Persian).
  39. Bastos W, Barsade S. (2020). A new look at employee happiness: How employees' perceptions of a job as offering experiences versus objects to customers influence job-related happiness. Available at: <https://doi.org/10.1016/j.obhdp.2020.06.003>. Accessed: 2 May 2020.
  40. Austin E, Saklofske D, Egan G. (2015). Personality, well-being and health correlates of trait emotional intelligence. *Personality and Individual Differences*; 38: 547-558.
  41. Salavera C, Usán P, Teruel P. (2020). The mediating role of positive and negative effects in